Op civielrechtelijk vlak blijven lopende procedures en procedures die voor het eind van de overgangsperiode zijn ingeleid, onder het EU-recht vallen. Zoals overeengekomen met het VK, wordt alle informatie op dat gebied in verband met het Verenigd Koninkrijk tot eind 2024 op het e-justitieportaal bijgehouden.

In welk land is de rechtbank bevoegd?

Schotland

1 Moet ik mij wenden tot een gewone rechtbank of tot een gespecialiseerde rechtbank (bijvoorbeeld een arbeidsrechtbank)?

De twee belangrijkste burgerlijke rechtbanken in Schotland zijn het Sheriff Court (met inbegrip van het Sheriff Appeal Court) en het Court of Session. Er zijn echter enkele gespecialiseerde rechtbanken die enkel bevoegd zijn kennis te nemen van bepaalde vorderingen. Het betreft onder meer: het Court of the Lord Lyon, het Court of Exchequer, het Election Petition Court, het Sheriff Personal Injury Court (dat deel uitmaakt van het Sheriff Court) en het Scottish Land Court. Bovendien is er een aantal bij wet ingestelde gespecialiseerde tribunals.

Tribunals

Bij de Tribunals Courts and Enforcement Act 2007 is er één verenigde structuur gevormd voor de meeste VK-brede tribunals, verdeeld over het First-tier Tribunal en het Upper Tribunal. Het First-tier Tribunal en het Upper Tribunal hebben elk aparte kamers voor verschillende onderwerpen, waarin vergelijkbare rechterlijke jurisdicties samenkomen. Bijzonderheden over de Tribunals kunt u vinden op de website van Her Majesty's Courts and Tribunals Service.

Een aantal tribunals is aan Schotland gedelegeerd. De jurisdicties van tribunals worden doorgaans geleid door een eigen president of voorzitter en hebben elk verschillende handhavingsbevoegdheden De jurisdicties lopen uiteen van beroepen tegen parkeerboeten tot de verplichte behandeling en vrijheidsbeperking van patiënten met een ernstige psychische aandoening. Beroepen tegen beslissingen van Schotse rechtbanken worden behandeld door de burgerlijke rechtbanken in Schotland en kunnen ook door het Sheriff Court en het Court of Session worden behandeld.

Bij de Tribunals (Scotland) Act 2014 wordt er één First-tier Tribunal for Scotland and Upper Tribunal for Scotland voor gedelegeerde tribunals gevormd. De hoogste rechter van Schotland, de Lord President, is het hoofd van de Scottish Tribunals en heeft verscheidene functies gedelegeerd aan de President of Scottish Tribunals, wat vergelijkbaar is met het hierboven beschreven VK-model. Het Upper Tribunal for Scotland neemt de verantwoordelijkheid voor de behandeling van de meeste beroepen tegen First-tier beslissingen, waarmee deze uit de jurisdictie van de rechtbanken worden weggenomen. De eerste tribunals moeten in december 2016 op de nieuwe structuur overgaan. De administratie van het First-tier Tribunal for Scotland and Upper Tribunal for Scotland wordt gevoerd door de Scottish Courts and Tribunals Service.

Meer informatie kunt u vinden op de websites van de Scottish Courts and Tribunals Service en de Schotse overheid.

Court of the Lord Lyon

De Lord Lyon King of Arms is een van de Officers of State van het Koninkrijk Schotland en is adviseur van de Kroon in aangelegenheden die heraldiek, genealogie en ceremonieel betreffen. Hij oordeelt als enig rechter in alle geschillen over heraldiek, handhaaft de Law of Arms en spreekt recht in zaken die het naamrecht, de gezinsvertegenwoordiging en het familiegezag betreffen.

Court of Exchequer

Het Court of Session houdt zitting als Court of Exchequer in Schotland, wanneer het kennis neemt van belastingzaken. Het behandelt voornamelijk beroepszaken tegen besluiten van de speciale commissarissen voor de inkomstenbelasting over belastingverplichtingen.

Election Petition Court

Deze rechtbank bestaat uit twee rechters van het Court of Session en neemt kennis van verzoekschriften die wegens wederrechtelijkheid of onrechtmatige praktijken zijn ingediend tegen de verkiezing van leden van het Britse en het Schotse parlement.

Het Scottish Land Court

Deze rechtbank behandelt voornamelijk geschillen in verband met de pacht van landbouwgrond en "crofting" (een vorm van klein grondbezit). De Chairman en de Deputy Chairman van het Scottish Land Court zijn juristen en de twee leden zijn praktiserende landbouwers. Deze rechtbank kan worden gevraagd om de pacht vast te stellen voor landbouwbedrijven en crofts en zij behandelt beroepen tegen de instantie die crofting reguleert. Zij behandelt ook beroepen tegen besluiten van de Schotse overheid om landbouwers die betalingen ontvangen uit hoofde van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU, sancties op te leggen alsmede beroepen in verband met bepaalde milieu-aangelegenheden.

Het Lands Tribunal for Scotland

Het Tribunal heeft een President en drie leden met erkende expertise op het terrein van wetgeving en toezicht. De President van het Tribunal is ook Chair van het Scotttish Land Court.

De voornaamste werkterreinen zijn:

kwijting of wijziging van de voorwaarden van eigendomstitels
de rechten van huurders om hun socialesectorwoning te kopen
betwiste schadeloosstelling bij onteigening of waardeverlies van grond als gevolg van openbare werken
waarderingen voor de taxatie van niet-woningen
beroepen tegen de Keeper of the Registers of Scotland
beroepen betreffende de waardering van grond bij voorkoop
vrijwillige of gezamenlijke verwijzingen waarbij het Tribunal als arbiter optreedt

Het Sheriff Personal Injury Court

Het Sheriff Personal Injury Court is het nationale expertisecentrum voor letselzaken. Letselzaken kunnen aanhangig worden gemaakt bij de gespecialiseerde letselrechtbank in Edinburgh als de gevorderde som meer dan 5 000 GBP bedraagt. Partijen kunnen er ook voor kiezen om letselvorderingen, ongeacht de waarde, in te stellen bij het lokale Sheriff Court. Voor arbeidsletselzaken is er een speciale voorziening: vorderingen met een waarde van meer dan 1 000 GBP kunnen rechtstreeks bij de Sheriff Personal Injury Court worden ingesteld, terwijl arbeidsletselzaken van minder dan 1 000 GBP naar het Court kunnen worden verwezen als de lokale Sheriff deze voldoende belangrijk of complex acht. Het Court of Session behandelt geen letselvorderingen van minder dan 100 000 GBP meer.

2 Als de gewone rechtbanken bevoegd zijn (dus als dit de rechtbanken zijn die bevoegd zijn voor dergelijke zaken), hoe kan ik dan te weten komen welke van die rechtbanken bevoegd is voor mijn zaak?

2.1 Is er een onderscheid tussen lagere en hogere gewone burgerlijke rechtbanken (bijvoorbeeld districtsrechtbanken als lagere rechtbanken en regionale rechtbanken als hogere rechtbanken), en zo ja, welke is dan bevoegd voor mijn zaak?

In Schotland kunnen zowel het Sheriff Court (lagere rechter) als het Outer House of the Court of Session (hogere rechter) fungeren als gerecht van eerste aanleg in civiele zaken.

De burgerlijke bevoegdheid van het Sheriff Court is breed en strekt zich uit tot alle schuldvorderingen en schadevergoeding zonder bovengrens. Vorderingen waarvan de waarde (zonder rente of kosten) niet meer bedraagt dan 100 000 GBP, moeten bij het Sheriff Court aanhangig worden gemaakt. Sinds september 2015 is de exclusieve bevoegdheid van het Sheriff Court verhoogd van 5 000 GBP naar 100 000 GBP.

De onderwerpen die niet onder de bevoegdheid van het Sherriff Court vallen en door het Court of Session worden behandeld, zijn rechterlijke toetsingen van bestuursbesluiten, toewijzingsvorderingen (het stellen van een zekerheid voor het perceel), vernietigingsvorderingen (waardoor de rechtsgevolgen van een besluit of document tenietgaan) en faillissementsaanvragen van vennootschappen met een gestort kapitaal van meer dan 120 000 GBP. Ook zaken die onder de werkingssfeer van het Haags Verdrag betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen vallen, worden door het Court of Session behandeld.

Zaken kunnen van het Sheriff Court naar het Court of Session worden verwezen op verzoek van de partij in de zaak, wanneer de Sheriff dit op grond van het belang en de complexiteit van de zaak gepast acht. Het Court of Session kan op zijn beurt een zaak lopende de procedure naar zich laten verwijzen. Omgekeerd kunnen sommige zaken door het Court of Session naar het Sheriff Court worden verwezen.

2.2 Territoriale bevoegdheid (is de rechtbank van stad A of van stad B bevoegd voor mijn zaak?)

2.2.1 De basisregel voor de territoriale bevoegdheid

Bij de meeste soorten civiele zaken wordt de bevoegdheid geregeld door de Civil Jurisdiction and Judgments Act 1982. Het basisbeginsel van de Schotse bevoegdheidsregeling is dat natuurlijke en rechtspersonen moeten worden gedaagd voor de rechtbank van hun woonplaats.

2.2.2 Uitzonderingen op de basisregel

2.2.2.1 Wanneer mag ik kiezen tussen de rechtbank van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel) en een andere rechtbank?

Afgezien van de basisregel die hierboven is vermeld, kunt u in sommige gevallen kiezen bij welke rechtbank u uw zaak aanhangig maakt.

Bijvoorbeeld:

Overeenkomst

Een persoon kan ook worden gedaagd voor de rechtbank van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd.

Onrechtmatige daad

Een persoon kan ook worden gedaagd voor de rechtbank van de plaats waar het nadelige feit zich heeft voorgedaan of kan voordoen.

Alimentatie

Bevoegd ten aanzien van alimentatievorderingen is de rechtbank van de plaats waar degene die recht heeft op alimentatie zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats heeft of, indien er sprake is van een aanvullende eis die verbonden is met een vordering betreffende de staat van personen, de rechtbank waar die vordering is aangebracht, mits deze rechtbank bevoegd is daarvan kennis te nemen.

Geschil in verband met de exploitatie van een filiaal, van een agentschap of enige andere vestiging

Hier ligt rechtsbevoegdheid bij de rechtbanken van de plaats waar het filiaal/agentschap is gelegen.

Familierecht

Voor zaken als echtscheiding, contact met en verblijf van kinderen en de verantwoordelijkheden en rechten van ouders worden doorgaans de regels van territoriale bevoegdheid gevolgd binnen Schotland. Dit betekent dat de zaak wordt behandeld in de woonplaats van het kind en doorgaans door het Sheriff Court. Hiervan kan evenwel worden afgeweken, in het bijzonder als een of beide partijen binding hebben met een ander rechtsgebied dan Schotland. U moet altijd overwegen juridisch advies in te winnen over dergelijke zaken in verband met de rechtsbevoegdheid, als u denkt dat dit van toepassing is.

Lichamelijk letsel

Sinds september 2015 gelden er nieuwe regelingen in verband met de rechtsbevoegdheid van het Sheriff Personal Injury Court, het Sheriff Court en het Court of Session. Zie voor bijzonderheden de informatie elders in dit informatieblad.

2.2.2.2 Wanneer moet ik kiezen voor een andere rechtbank dan die van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel)?

In bepaalde soorten procedures is een rechtbank exclusief bevoegd, ongeacht woonplaats of andere regels voor de bevoegdheid, namelijk:

in procedures over zakelijke rechten op en de huur en verhuur, pacht en verpachting van onroerende goederen, zijn de rechtbanken van de plaats waar het onroerend goed gelegen is, bij uitsluiting bevoegd. Voor huur en verhuur, pacht en verpachting van onroerende goederen voor tijdelijk particulier gebruik voor ten hoogste zes maanden, zijn echter ook de rechtbanken van de woonplaats van de verweerder bevoegd, indien de eigenaar en de huurder of pachter natuurlijke personen zijn en hun woonplaatsen in hetzelfde land hebben;

in procedures over de geldigheid, de nietigheid of de ontbinding van vennootschappen of rechtspersonen zijn de rechtbanken van de plaats van vestiging van de vennootschap of rechtspersoon bij uitsluiting bevoegd;

in procedures over de geldigheid van inschrijvingen in openbare registers zijn de rechtbanken van de plaats waar deze registers worden gehouden bij uitsluiting bevoegd;

in procedures over de tenuitvoerlegging van gerechtelijke uitspraken zijn de rechtbanken van de plaats van tenuitvoerlegging bij uitsluiting bevoegd.

2.2.2.3 Mogen de partijen zelf een rechtbank aanwijzen die normaal gezien niet bevoegd zou zijn?

Een partij kan bevoegdheid toewijzen door een rechtbank uitdrukkelijk als bevoegd te erkennen of door in het geding te verschijnen zonder de bevoegdheid van de rechtbank te betwisten.

3 Als een gespecialiseerde rechtbank bevoegd is, hoe kan ik dan te weten komen tot welke rechtbank ik mij moet wenden?

In Schotland wordt slechts zeer beperkt gebruikgemaakt van gespecialiseerde rechtbanken en in het antwoord op vraag 1 wordt uiteengezet welke soorten zaken zij behandelen. In veel gevallen wordt een burgerrechtelijke zaak door het Sheriff Court of het Court of Session behandeld. Het verdient hoe dan ook aanbeveling om juridisch advies in te winnen over het aanspannen van een rechtszaak, onder meer over de vraag of de zaak geschikt is voor een gespecialiseerde rechtbank.

Algemene informatie over rechtbanken in Schotland is te vinden op de website van de Scottish Courts and Tribunals Service.

Links

Scottish Courts and Tribunals Service

Laatste update: 13/09/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.